

III. Liikennekonttori.

Liikennekamreerin antama kertomus liikennekonttorin toiminnasta vuonna 1909¹⁾ oli seuraava:

Vuonna 1909 on konttorin toiminnassa tapahtunut melko suuri muutos sikäli, että konttorin tilitettävään, kaupungille tulevain maksujen pano ja kannanta alkoi Länsirannan haaraosastossa heinäkuun 15 päivänä ja on siellä jatkunut vuoden loppuun. Mainittu haaraosasto tulee toistaiseksi pidettäväksi avoinna ainoastaan 8 kuukautta vuodessa, toukokuun 1 päivästä lukien.

Toinenkin konttorin alainen laitos on vuonna 1909 alottanut toimintansa, nimittäin tavarain punnitseminen tullikäyttelystä riippumatta, jota tarkoitusta varten on asetettu valantehnyt vaakamestari, jonka tulee antaa yleisölle apuaan erityisessä taksassa vahvistetusta korvauksesta. Vaakamestarin ohjesäännön ja taksan on kaupunginvaltuusto vahvistanut toukokuun 11 päivänä 1909.

Maksunpano.

Konttorin maksettavaksi panemain, kaupungille tulevain maksujen määrä vuodelta 1909 oli Smk 1,047,392: 64 eli Smk 21,853: 50 enemmän kuin edellisenä vuonna. Tuulaaki ja liikennemaksut osottivat lisäännystä, toinen Smk 6,907: 96 ja toinen 16,210: 62, jota vastoin mittausmaksut ja maksiinivuokra vähenivät, toinen Smk:lla 802: 24 ja toinen 462: 84. Tammi—toukokuulla, loka- ja joulukuulla itse kunakin oli näiden maksujen määrä vähempi kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan kaikkiaan Smk 16,981: 39, jota vastoin lisäännys vuoden muina kuukausina oli kaikkiaan Smk 38,834: 89.

1909 vuoden tulosäännössä laskettuun määrään verraten osotti maksunpano ylijäämää Smk 98,392: 64.

Vuonna 1909 maksettavaksi pannusta tuulaakin ja liikennemaksujen kokonaismäärästä tuli yleisessä varastossa tullautetun tavarahan osalle Smk 159,375: 33, joten lisäännys vuoteen 1908 verraten oli Smk 5,933: 93,

¹⁾ Kertomukseen liitetyt taulukkotiedot ovat julkaistuna Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1909.

jota paitsi haaraosastossa, missä tullausta toimitettiin heinäkuun 15 päivästä vuoden loppuun, pantiin maksettavaksi Smk 131,513: 81.

Maksunpanokirjain luku, joka vuonna 1909 oli 86,523, lisääntyi edellisestä vuodesta 4.1 %. Näiden kirjain koko luvusta tuli 12.4 % haaraosaston, 11 % yleisen varaston ja 23.7 % postiosaston osalle.

Kaupunginvaltuuston toukokuun 28 päivänä 1907 tekemän päätöksen mukaan vapautettiin maasta vietävä paperi ja paperimassa liikennemaksuista, jotta saataisiin näiden tavaralajien maastavienti suunnatuksi kaupungin satama-alueelle. Tämä vienti, joka vuonna 1897 oli 5,478 tonnia, kohosi 13,669 tonniin vuonna 1902, alkoi sitten vähetä ja oli 11,473 tonnia vuonna 1906, mutta kohosi 1907 jälleen 12,768 tonniin. Tämän lisääntyksen ei käy katsominen johtuneen liikennemaksujen poistamisesta, sillä suurin osa vientimäärästä oli lähetetty maasta jo ennen toukokuun loppua. 1907 vuoden vienninlisäennyksen satunnaisuutta osottaa sekin, että vienti vuonna 1908 väheni 8,510 tonniin. Vuonna 1909 se oli 10,566 tonnia. Sekin seikka, että mainittujen tavaralajien vienti koko maastamme lisääntyi sekä vuonna 1908 että 1909, osottaa, ettei liikennemaksu esillä olevassa tapauksessa mitään vaikuttanut laivaussataman valintaan. Tämän ainoastaan Smk:aan 1:25 tonnilta nousevan maksun poistaminen on kuitenkin vuonna 1909 vähentänyt kaupungin tuloja noin 12,500 markkaa

Sama lienee laita liikennemaksujenkin alentamisen, jota alennusta kaupunginvaltuuston joulukuun 15 päivänä 1896 tekemän päätöksen mukaan on myönnetty 50 % talvisaikaiselle viennille ja tuonnille, mutta tästä johtunut tappio on paljon suurempi. Vuonna 1909 se oli Smk 24,257: 59, mutta on ollut vuosia, jolloin se on noussut 50,000 markkaan.

Maksettavaksi pannusta määrästä, josta Smk 856: 08 on lyhennetty, on vuoden varrella kertynyt Smk 1,016,539: 07 eli 97.1 %.

Kannanta.

Vuoden vaihteessa perimättä oleva määrä oli Smk 29,997: 49 vuodelta 1909 ja Smk 1,770: 97 vuosilta 1907 ja 1908.

Konttorin menot, jotka 1909 vuoden menosäännössä oli laskettu 62,055 markaksi, olivat Smk 60,686: 03, joten on säästynyt Smk 1,368: 97, nimittäin:

Menosääntö.

1) Vakinaisen rahasäännön „Palkkausten“ määrärahasta Smk 100: 06, sen johdosta että vaakamestari Roosin henkilökohtaisesta palkanlisäyksestä 200 markasta ainoastaan 100 markkaa maksettiin, koska hän kesäkuun 30 päivänä erosi virasta;

2) „Ylimääräisten apulaisten“ määrärahasta Smk 1,134: 01, sen johdosta että vastaperustettu haaraosasto oli toiminnassa lyhemmän aikaa kuin vuosirahasääntöä laatiessa voitiin edellyttää;

3) „Tarverahain“ määrärahasta Smk 320: 51, joka säästö kokonaan johtui tullihuoneen sähköllä käypäin tavarahissien käyttökustannuksista;

4) „Koneenkäyttäjäapulaiset“ nimisestä määrärahasta Smk 12: 50, mikä säästö aiheutui satunnaisesta syystä.

Sitä vastoin ylitettiin „Mittaripalkkion“ määräraha Smk:lla 198: 11, mikä seikka ei vaikuttanut rahasäännön tasapainoon, koska mittaripalkkio, noin 85 % mittausmaksusta, maksetaan ainoastaan sellaisen tavaran mittaamisesta, josta mittausmaksu samalla pannaan maksettavaksi.
